II C 43/24, Ocena postanowień umowy kredytu denominowanego w walucie euro w kontekście ochrony konsumentów oraz przejrzystości mechanizmu ustalania kursów walutowych i spreadu. - Wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach

LEX nr 4091326

Wyrok

Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 26 maja 2025 r.

II C 43/24

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia Adrianna Wziętal.

Sentencja

Sąd Okręgowy w Katowicach II Wydział Cywilny po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2025 r. w Katowicach na rozprawie sprawy z powództwa D. S., M. S. przeciwko D. B. P. S. A. z siedzibą w W. o zapłatę ewentualnie o zapłatę 1. oddala powództwo;

2. oddala powództwo ewentualne;

3. zasądza od powodów na rzecz pozwanego kwotę 5 417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Uzasadnienie faktyczne

Powodowie D. S. i M. S. pozwem wniesionym dnia 21 grudnia 2023 r. przeciwko D. B. P. S.A. z siedzibą w W. domagali się zasądzenia od pozwanego na ich rzecz łącznie kwoty 36.291,46 zł za okres od dnia 4 marca 2010 r. do dnia 4 grudnia 2013 r. oraz kwoty 38.175,61 EUR za okres od dnia 2 stycznia 2016 r. do dnia 18 stycznia 2018 r. tytułem zwrotu korzyści majątkowej uzyskanej przez pozwanego kosztem powodów bez podstawy prawnej, które to świadczenie było nienależne wraz z ustawowymi odsetkami za czas opóźnienia począwszy od dnia następującego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty, która to kwota stanowi całość wpłaconego świadczenia z tytułu umowy kredytu nr (...) zawartej przez powodów z poprzednikiem prawnym pozwanego w dniu 13 stycznia 2010 r.

Ewentualnie, gdyby Sąd nie uwzględnił roszczenia opisanego powyżej, wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz łącznie kwoty 5.057,58 zł za okres od dnia 4 marca 2010 r. do dnia 4 grudnia 2013 r. oraz kwoty 38.175,61 EUR za okres od dnia 2 stycznia 2013 r. do dnia 18 stycznia 2018 r. tytułem zwrotu korzyści majątkowej uzyskanej przez pozwanego kosztem powodów bez podstawy prawnej, które to świadczenie było nienależne wraz z ustawowymi odsetkami za czas opóźnienia począwszy od dnia następującego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty, co miało stanowić różnicę pomiędzy pobraną przez pozwanego od powodów

kwota tytułem spłaty przedmiotowego kredytu naliczoną z zastosowaniem klauzul umownych zawartych w pkt 2.1.7, 2.2.3, 2.3.1 i 2.4.4. pozostałych postanowień kredytu oraz w pkt 3.2.3 Załącznika nr 5 do umowy kredytu mieszkaniowego, a należną pozwanemu kwotę obliczoną z wyłączeniem ich zastosowania oraz całość wpłacanego świadczenia we frankach szwajcarskich, jako że nie podlega ono rozliczeniu w inny sposób, a po usunięciu spornych klauzul spłacane bezpośrednio we franku szwajcarskim nie było możliwe i również stanowi świadczenie nienależne.

Nadto powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz łącznie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając tak sformułowane żądania pozwu powodowie wskazali, iż w dniu 4 listopada 2009 r. zawarli z pozwanym umowę o kredyt hipoteczny, na podstawie której pozwany zobowiązał się oddać powodom do dyspozycji kwotę w wysokości 39.750,00 EUR z okresem kredytowania ustalonym na 360 miesięcy, licząc od dnia wypłaty kredytu.

Powodowie zaznaczyli, że w 2018 r. doskonali całkowitej spłaty kredytu, a następnie w 2021 r. sprzedali nieruchomość nabytą za środki pochodzące z kredytu. Zaznaczyli, że zawarta przez strony umowa kredytu stanowiła czynność sprzeczną z ustawą w związku z brakiem oznaczoności świadczenia, możliwością swobodnego określania przez pozwanego wysokości zobowiązania powodów (sprzeczność z naturą stosunku zobowiązaniowego) oraz wykorzystaniem mechanizmu denominacji w sposób sprzeczny z funkcją waloryzacji.

Powodowie podkreślili, że umowa jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego poprzez m.in. nierównomierne rozłożenie uprawnień i obowiązków pomiędzy stronami oraz obarczenie powodów ryzykiem kursowym. Powodowie podnieśli, że materialnoprawną podstawą roszczenia jest świadczenie nienależne z art. 410 k.c.

Swoje stanowisko powodowie szeroko umotywowali na kartach 7-37v. akt sprawy wskazując stan faktyczny i wywody prawne.

Pozwany D. B. P. S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz na podstawie art. 98 § 1^1 k.p.c. o zasądzenie solidarnie od powodów na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa oraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Pozwany z ostrożności procesowej, na wypadek uznania postanowień umowy kredytu za abuzywne, co mogłoby w szczególności w ocenie Sądu prowadzić do unieważnienia umowy kredytu, podniósł zarzut zatrzymania kwoty 153.003,56 zł stanowiącej roszczenie pozwanego w stosunku do powodów o zwrot kwoty wypłaconego powodom kredytu. Jednocześnie, w przypadku uwzględnienia podniesionego przez stronę pozwaną prawa zatrzymania, wniósł o uwzględnienie w sentencji wyroku podniesionego zarzutu zatrzymania poprzez poczynienie stosowanej o nim adnotacji w sentencji wyroku wraz z zastrzeżeniem, że odsetki za opóźnienie są należne stronie powodowej od momentu zaoferowania zwrotu świadczenia przez stronę powodową.

Z najdalej idącej ostrożności procesowej pozwany podniósł zarzut przedawnienia części dochodzonego przez powodów roszczenia, które stało się wymagalne lub zostało spełnione wcześniej niż przed upływem dziesięciu lat od daty wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany zaprzeczył, że: w umowie kredytu nie określono sposobu ustalenia kursów walut w Tabeli Kursów; zobowiązanie powodów nie było wyrażone w walucie obcej; pozwany nie wypełnił obowiązku informacyjnego w zakresie dotyczącym ryzyka związanego z zaciągnięciem kredytu walutowego; powodowie nie mieli możliwości negocjowania treści postanowień umownych; pozwany kształtował tabele kursowe w sposób dowolny; umowa kredytu zawiera klauzule niedozwolone; umowa kredytu jest nieważna; rata kredytu lub wartość kredytu były zawyżone lub płacone przez powodów w zawyżonej wysokości; pozwany jest zobowiązany do zapłaty względem powodów jakichkolwiek kwot z tytułu świadczenia nienależnego, w tym w szczególności jakichkolwiek należności dochodzonych pozwem.

Pozwany zakwestionował wszelkie wyliczenia załączone do pozwu jako niepoparte żadnymi argumentami i nieznajdujące oparcia w przepisach prawa i zasadach ekonomii, wskazując jednocześnie, że nie wnosi zastrzeżeń do kwot znajdujących odzwierciedlenie w zaświadczeniu wydanym przez bank. Nadto pozwany wskazał, że brak jest możliwości żądania zwrotu świadczenia z uwagi na całkowitą spłatę kredytu.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił:

Bezspornym w sprawie było, iż pozwany D. B. PY. SA w W. jest następcą prawnym D. B. P. SA w W.

Powodowie potrzebowali w 2009 r. środków finansowych na zakup lokalu mieszkalnego. Udali się do doradcy kredytowego z firmy Expander, żeby dowiedzieć się o dostępnych dla nich ofertach kredytowych. Powodom zależało na tym, aby umowa zawierała możliwość dokonania wcześniejszej spłaty kredytu. Tam spośród kilku ofert wytypowali ofertę D. B. powiązaną z walutą euro. Powodom zależało na uzyskaniu kredytu, który pozwoli im sfinansować inwestycję i nie miał dla nich znaczenia, jaki to będzie rodzaj umowy i w jakiej walucie.

Doradca kredytowy poinformował powodów o ryzku kursowym wskazując, że kurs euro może się zmienić, ale nie miały to być duże wahania i powodowie mieli się tym nie martwić. Powodowie zostali poinformowani przez doradcę, że to bank będzie ustalał kurs Euro, ale nie wiedzieli nic o tabelach kursowych banku. Nie zostali poinformowani, że zmiana kursu Euro będzie miała wpływ, nie tylko na wysokość raty, ale również na saldo kredytu. Nie wiedzieli także, że bank stosuje dwa mierniki wartości - kurs kupna i kurs sprzedaży Euro. Nie wytłumaczono im, na czym polegać miały klauzule denominacyjne w umowie oraz nie przedstawiono im wykresów historycznych kursów waluty.

Kredyt został powodom wypłacony w złotych i początkowo również w złotych był przez nich spłacany. Następnie powodowie dokonywali spłaty kredytu bezpośrednio w walucie Euro. Kredyt został przez nich spłacony w całości.

Umowa została podpisana przez powodów w oddziale banku. Podczas podpisywania umowy pracownik poprzednika prawnego pozwanego poinformował powodów, że nie ma żadnych ryzyk związanych z umową i że należy się spodziewać niewielkich wahań kursu. Powodowie pobieżnie zapoznali się z treścią umowy, która została przygotowana w całości przez bank (dowód: zeznania powodów na rozprawie w dniu 17 marca 2025 r. - k. 206v.-207; zapis elektroniczny rozprawy - k. 208).

Powodowie 27 listopada 2009 r. wystąpili do poprzednika prawnego pozwanego z wnioskiem kredytowym nr (...). We wniosku zwrócili się o udzielenie im kredytu mieszkaniowego w kwocie 157.000,00 zł, z okresem kredytowania ustalonym na 360 miesięcy. W rubryce "waluta" dopisano odręcznie "EURO" jako walutę kredytu. Oprocentowanie kredytu miało być zmienne, a raty - równe. Przedmiotem kredytu był zakup nieruchomości od innej osoby fizycznej. Wniosek został sporządzony na gotowym formularzu przygotowanym przez bank (dowód: wniosek kredytowy - k. 106-108).

W tym samym dniu, tj. 27 listopada 2009 r., powodowie podpisali także oświadczenia kredytobiorców dla banku, w których oświadczyli m.in., że zostali poinformowani przez D. B. P. S.A. o ryzyku związanym z oprocentowaniem kredytu mieszkaniowego zmienna stopą procentową oraz że są świadomi ponoszenia tego ryzyka w przypadku zaciągnięcia zobowiązania oprocentowanego zmienna stopą procentową oraz, że po zapoznaniu się z przedstawionymi przez D. B. P. S.A. warunkami udzielania kredytu mieszkaniowego, zarówno w złotych, jak i w walucie Euro, symulacjami wysokości płaconych rat, zarówno w złotych, jak i ww. walucie obcej oraz symulacjami kwot i kosztów kredytu wg. aktualnych kursów walut stosowanych przez bank oraz kosztów w przypadku niekorzystnej zmiany kursów i spreadu walutowego są świadomi ryzyka kursowego związanego z zaciągnięciem ww. zobowiązania w walucie obcej, mogącego mieć wpływ na wysokość płaconej przez nich raty kredytu w okresie kredytowania oraz wpływu spreadu walutowego na wielkość ww. zobowiązania i poziomu obciążenia jego spłatą i decydują się na zaciągnięcie kredytu wymienionego w punkcie 1 w ww. walucie (dowód: oświadczenia - k. 130-130v.).

13 stycznia 2010 r. powodowie zawarli z D. B. P. S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego nr (...).

Umowa składa się z 2 części, pierwsza została zapisana w układzie tabelarycznym i zawiera warunki indywidualne, pt.: "Indywidualne warunki kredytu" oraz druga zatytułowana "Pozostałe postanowienia umowy kredytu".

Zgodnie z zapisami części pierwszej w rubryce dotyczącej indywidualnych warunków kredytu wskazano w pkt 25 i 26 umowy, że kwota kredytu wynosi 39.750,00 EUR. Okres kredytowania został ustalony na czas od daty zawarcia umowy do dnia 6 lutego 2040 r., co wynika z pkt 27. Z pkt 28 wynika, że po spełnieniu warunków wypłaty wypłata kredytu nastąpi jednorazowo do dnia 13 kwietnia 2010 r. W pkt 29 wskazano, że wypłata kredytu nastąpi poprzez przekazanie środków na rachunek bankowy sprzedawcy z tytułu należności związanych z realizacją celu kredytu.

Oprocentowanie kredytu, do zapłaty którego zobowiązany jest kredytobiorca, naliczane miało być od dnia wypłaty (całkowitej lub pierwszej jego transzy) według zmiennej stopy, która na dzień sporządzenia umowy kredytu wynosi 4,79%, na co składa się stopa referencyjna w postaci EURIBOR 3M ustalona na dzień sporządzenia umowy kredytu w wysokości 0,69% i marża podstawowa wynosząca 2,90 punktów procentowych, co wynika z punktu 30 b i c umowy.

W myśl zapisów zawartych w punkcie 31 umowy data wymagalności to 4 dzień każdego miesiąca kalendarzowego, a w przypadku, gdy ten dzień nie jest dniem roboczym - najbliższy dzień roboczy następujący po tym dniu.

Zgodnie z punktami 32 i 33 umowy kredytobiorca zobowiązany został do zapłaty prowizji oraz opłat przewidzianych warunkami kredytu, a jednorazowa prowizja miała wynosić 795,00 EUR.
Celem kredytu było nabycie nieruchomości kredytowanej (lokal mieszkalny) położonej w T. przy ul. L. (...), dla której Sąd Rejonowy w Tychach prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), co wynika punktu 40 i 45 umowy.
W części drugiej dotyczącej Pozostałych postanowienia umowy kredytu w punkcie 2.3.1 umowy zaznaczono, że spłata kredytu wraz z oprocentowaniem kredytu i innymi należnościami banku powstałymi w związku z zawarciem umowy kredytu następuje poprzez obciążenie, w dacie wymagalności, rachunku bieżącego kwotą raty i innych należności oraz poprzez przelew tych środków na rachunek bieżącej obsługi kredytu. Jeżeli rachunek bieżący prowadzony jest w złotych, to w przypadku kredytu walutowego należności banku, wyrażone w walucie kredytu, bank pobiera poprzez obciążanie rachunku bieżącego kwotą w złotych, stanowiącą ich równowartość. Równowartość kwoty w złotych ustala się według kursu sprzedaży waluty obcej, obowiązującego w banku na podstawie Tabeli kursów, na dwa dni robocze przed datą wymagalności każdej należności banku. Zapisano również, że kredytobiorca może dokonywać spłaty kredyt w walucie kredytu, a spłata taka może następować wyłącznie w formie bezgotówkowej. Za zgodą banku kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kredytu walutowego także w inny sposób, w tym w szczególności dokonać spłaty w innej walucie obcej innej niż waluta kredytu. Jeżeli spłata rat kredytu walutowego nastąpi w innej walucie niż waluta kredytu, wówczas kwota wpłaty zostanie przeliczona najpierw na złote po kursie kupna tej waluty, a następnie na walutę kredytu po kursie sprzedaży, przy zastosowaniu kursów obowiązujących w banku na podstawie Tabeli kursów. Jeżeli spłata następuje po dacie wymagalności raty lub innych należności. Do przeliczenia walut stosuje się kurs z daty spłaty.
W punkcie 2.3.3 umowy zaznaczono, że datą spłaty jest data uznania przez bank rachunku bieżącej obsługi kredytu kwotą raty lub innych należności banku. W punkcie 2.3.4 umowy kredytobiorca zobowiązał się zapewnić środki na rachunku bieżącym w wysokości pokrywającej wszystkie należności banku najpóźniej w dniu poprzedzającym datę wymagalności.
W punkcie 2.4.1 umowy zapisano, ze kredytobiorca może spłacić kredyt w całości lub w części przed datą wymagalności poszczególnych rat (a zarazem przed datą zwrotu) na rachunek obsługi wcześniejszych spłat. W punkcie 2.4.4. umowy doprecyzowano, ze wcześniejsza spłata kredytu walutowego winna zostać dokonana w złotych, wówczas wpłacona kwota zostanie przeliczona na walutę kredytu przy zastosowaniu kursu sprzedaży waluty kredytu obowiązującego w banku na podstawie Tabeli kursów, w dacie spłaty. Za zgodą banku wcześniejsza spłata kredytu walutowego może zostać dokonana w walucie kredytu lub innej walucie obcej niż waluta kredytu - w takim przypadku wpłacona kwota miała zostać przeliczona na złote po kursie kupna tej waluty, a następnie na walutę kredytu po kursie sprzedaży, przy zastosowaniu kursów obowiązujących w banku w dacie spłaty na podstawie Tabeli kursów.
W punkcie 6.1 i 6.2 umowy zawarte zostały oświadczenia kredytobiorców związane z ryzykiem kursowym oraz ryzykiem zmiennej stopy procentowej. W punkcie 6.1

kredytobiorca oświadczył, że w przypadku kredytu w walucie obcej jest świadomy dodatkowego ryzyka, jakie ponosi w związku z zaciągnięciem kredytu w walucie obcej (ryzyko kursowe) oraz, iż w przypadku niekorzystnej zmiany kursu waluty, w jakiej został udzielony kredyt, zarówno kwota w złotych stanowiąca równowartość kwoty kredytu w walucie kredytu jak i kwota w złotych stanowiąca równowartość raty w walucie, w jakiej został udzielony kredyt, ulegnie zmianie, zaś w punkcie 6.2 kredytobiorca oświadczył, że jest świadomy dodatkowego ryzyka, jakie ponosi w związku z zaciągnięciem kredytu oprocentowanego zmienną stopą oraz, iż w przypadku niekorzystnej zmiany stopy referencyjnej lub stopy bazowej kwota zaliczanego oprocentowania kredytu ulegnie zwiększeniu. W punkcie 6.3 umowy zaznaczono, że kursy wymiany walut w Tabeli Kursów usłane są przez bank w każdy dzień roboczy w oparciu o średni kurs z rynku walutowego (FOREX) ustalany najpóźniej do godz. 9.30 czasu obowiązującego w Polsce ("kurs bazowy"). Kurs kupna ustalany jest w oparciu o wzór. Kurs kupna = 2* kurs bazowy/ (2+ spread walutowy wyrażony w procentach), a kurs sprzedaży w oparciu wzór: kurs sprzedaży = kurs bazowy + spread walutowy wyrażony w procentach *kurs kupna/2. W punkcie tym wskazano, że spread walutowy to wyrażony w procentach jest to stosunek spreadu walutowego, stanowiącego różnicę pomiędzy kursem sprzedaży a kursem kupna waluty obcej określonej w Tabeli Kursów do kursu kupna i jego wartość może ulec zmianie w drodze jednostronnego oświadczenia banku na zasadach określonych w umowie. Wartość spreadu walutowego, wyrażonego w procentach na dzień zawarcia umowy wynosi dla waluty CHF: 9,97%, EURO: 7,25%, USD 7,25%. W punkcie 6.4 umowy postanowiono, że bank jest uprawniony do zmiany - nie częściej niż raz w miesiącu kalendarzowym - wysokości spreadu walutowego wyrażonego w procentach na podstawie przesłanek określonych w punkcie 4.7 Regulaminu Produktowego, o wartość wyrażonej w punktach procentowych zmiany określonych w tym postanowieniu podstaw. W punkcie 6.5 umowy kredytobiorca oświadczył, że jest świadomy, że zmiana spreadu walutowego będzie miała wpływ na wyrażoną w złotych wysokość udzielonego kredytu w walucie obcej oraz na wysokość kwoty w złotych stanowiąca równowartość raty w walucie, w jakiej został udzielony kredyt.

W myśl postanowień zawartych w punkcie 7.3 umowy w sprawach nie uregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie postanowienia Regulaminu kredytowego oraz Regulaminu Produktowego, a kredytobiorca potwierdził niniejszym otrzymanie obu Regulaminów. Do umowy było załączonych 8 załączników, a kredytobiorca oświadczył, że otrzymał wskazane w umowie załączniki (dowód: umowa kredytu - k. 41-45, 109-113).

Załącznikiem nr 5 do umowy był Regulamin produktowy (dla kredytu mieszkaniowego i kredytu konsumenckiego) D. B. P. S.A.

W punkcie 2.7.1 Regulaminu produktowego wskazano, że Tabela kursów to obowiązująca w banku "Tabela kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych D. B. P. S.A." publikowana na stronie internetowej banku www. (...).pl.

W pkt 3.2.3 Regulaminu produktowego zapisano, że kwota kredytu będzie wypłacona kredytobiorcy w złotych. W takiej sytuacji bank dokonuje przewalutowania według kursu obowiązującego w banku na podstawie Tabeli kursów, właściwego dla danego rodzaju transakcji. Za zgodą banku kredytobiorca może złożyć dyspozycję wypłaty kredytu (w tym którejkolwiek z jego transzy) w innej walucie niż złoty.

W punkcie 4.7 ppkt. a-h Regulaminu produktowego wskazano osiem przesłanek do dokonania zmiany, nie częściej niż raz w miesiącu, wysokości opłat i prowizji określonych w Tabeli Prowizji i Opłat na podstawie i w stosunku do: wzrostu inflacji w stopniu ogłaszanym przez GUS, co najmniej o 0,1%; zmiany wskaźnika cen dóbr inwestycyjnych publikowanych przez GUS, co najmniej o 0,1%; wzrostu rzeczywistych kosztów obsługi danej usługi na skutek niezależnych od banku czynników zewnętrznych, w szczególności wzrostu cen opłat pocztowych i telekomunikacyjnych, rozliczeń międzybankowych koniecznych do wykonania danej usługi, energii, wejścia w życie nowych regulacji prawnych powodujących wzrost kosztów świadczonej usługi o co najmniej 1%; zmiany stóp procentowych kredytów udzielanych bankom przez NBP, o co najmniej 0,01%; zmiany poziomu rezerw obowiązkowych ustalanych przez NBP lub wysokości ich ewentualnego oprocentowania, co najmniej o 0,01%; zmiany stawek oprocentowania lokat na rynku międzybankowym, co najmniej o 0,01%; zmiany wysokości obowiązkowych opłat wnoszonych przez banki na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, co najmniej o 0,01% i zmiany rentowności instrumentów rynku pieniężnego i kapitałowego, w tym bonów skarbowych i obligacji Skarbu Państwa, co najmniej o 0,01% (dowód: Regulamin produktowy - k. 50-53v., 118121v.).

W załączniku nr 1 do umowy kredytu dotyczącym pozostałych indywidualnych warunków kredytu w pkt 2 lit. b wskazano m.in., że jeśli wypłacana kwota kredytu walutowego (pomniejszona o prowizję przygotowawczą oraz koszt ubezpieczenia brakującego wkładu własnego) po przeliczeniu według kursu kupna obowiązującego w banku na podstawie Tabeli Kursów z dnia wypłaty kredytu będzie wyższa niż kwota 157.000,00 zł, to nadwyżka kredytu w walucie kredytu nad tę kwotę zostanie zaliczona w dniu wypłaty kredytu na poczet wcześniejszej spłaty kapitału kredytu, bez względu na uzgodnienie okresu odroczonej spłaty kapitału kredytu (dowód: załącznik nr 1 do umowy - k. 46-46v.).

W dniu 16 grudnia 2013 r. strony zawarły Aneks nr 1 do umowy kredytu, którym dokonały zmiany zapisów zawartych w umowie w zakresie zmiany sposobu spłaty (pkt 2.3) oraz w zakresie oświadczeń (pkt 6.3) (dowód: Aneks nr 1 do umowy - k. 54-56, 131-133).

Kredyt został wypłacony powodom zgodnie z umowa jednorazowo w dniu 25 stycznia 2010 r. w wysokości wynoszącej 156.126,08 zł, co stanowiło równowartość kwoty 39.750,00 Euro (dowód: zlecenie wypłaty kredytu - k. 135; potwierdzenie złożenia dyspozycji - k. 137).

Powodowie w okresie od dnia 4 marca 2010 r. do dnia 4 grudnia 2013 r. wpłacili na rzecz pozwanego tytułem wykonywania przedmiotowej umowy kwotę wynoszącą 36.291,46 zł, a w okresie od dnia 2 stycznia 2013 r. do dnia 18 stycznia 2018 r., tj. do dnia całkowitej spłaty kredytu, wpłacili kwotę w wysokości 38.175,61 euro (dowód: zaświadczenie wystawione przez pozwanego w dniu 6 lipca 2023 r. - k. 58-63; wyciąg za okres od dnia 25 stycznia 2010 r. do dnia 23 lutego 2024 r. - k. 138-150v.).

Powodowie są świadomi skutków możliwości przesłankowego stwierdzenia nieważności umowy i na skutki te się godzą (dowód: zeznania powodów na rozprawie w dniu 17 marca 2025 r. - k. 206v.-207; zapis elektroniczny rozprawy - k. 208).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy na podstawie niekwestionowanych dokumentów prywatnych złożonych do akt

sprawy. Sąd wziął także pod uwagę wiarygodne zeznania powodów, bowiem ich treść korelowała z przedstawionymi w sprawie dokumentami i stanowiła ich dopełnienie.
Na podstawie art. 235^2 § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. Sąd pominął wniosek dowodowy powodów o dopuszczenie opinii biegłego sądowego z zakresu matematyki finansowej oraz dowody wnioskowane przez pozwanego w petitum odpowiedzi na pozew wskazane w punkcie 6 a-b i 8 o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków A. P. i K. P., gdyż w świetle przedstawionych dokumentów, osoby te nie uczestniczyły w procesie zawierania umowy z kredytobiorcami - nie byli bowiem doradcami obsługującymi kredytobiorców na etapie przyjmowania wniosku kredytowego, jak i nie uczestniczyli przy zawieraniu umowy, tj. w dniu jej podpisywania. Natomiast okoliczności, na które mieliby zeznawać, tj. dotyczące przede wszystkim procedur i zasad udzielania kredytu w walucie EURO stosowanych w banku przy udzielaniu kredytów, indywidualnych uzgodnień z kredytobiorcami umowy kredytu, w tym negocjowania jej warunków i postanowień, przyczyn ustalenia pomiędzy stronami wypłaty kredytu w PLN i możliwości dokonania przez kredytobiorców wyboru wypłaty bezpośrednio w EURO, możliwości spłacania kredytu bezpośrednio w EURO, istoty kredytu walutowego, czy oprocentowania kredytów złotowych i walutowych w EURO oraz przyczyn skłaniających kredytobiorców do zaciągnięcia kredytu w walucie EURO, dla oceny zasadności roszczenia powodów, kwestionujących ważność umowy, jak i wskazujących na zawarcie w niej postanowień niedozwolonych, naruszających prawa powodów jako konsumentów, nie miały znaczenia. Bez zaznaczenia jest to, czy w tym czasie pozwany miał w swej ofercie inne kredyty, skoro niewątpliwie strony zawarły umowę kredytu denominowanego i nawet jeśli był kredytobiorcom przedstawiony inny rodzaj kredytu, to nie zmienia to faktu dokonania wyboru oferty kredytu, sfinalizowanej zawarciem umowy poddanej obecnie pod ocenę Sądu. Bez znaczenia jest również to, iż nawet jeśli w banku są przewidziane określone procedury, to nie oznacza to, że w konkretnym przypadku były one w pełni stosowane, czego zresztą świadkowie nie mogli wiedzieć, skoro nie uczestniczyli w procesie zawierania przedmiotowej umowy. Podkreślić bowiem należy, iż osoby te nie uczestniczyły na jakimkolwiek etapie zawierania umowy, a oceny abuzywności postanowień umowy dokonuje się na moment jej zawierania. Co ważne, nie jest też istotne, czy i od kiedy kredytobiorcy mogliby spłacać raty kredytu bezpośrednio w walucie obcej, ani jak umowa była realizowana.
Na zakończenie wskazać należy, iż część przeprowadzonych dowodów, które nie zostały wymienione w części ustalającej uzasadnienia, ostatecznie nie stała się podstawą ustaleń faktycznych, gdyż nie miały one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Uzasadnienie prawne

Sąd zważył:
Podstawą materialną powództwa była umowa kredytu zawarta przez strony w dniu 13 stycznia 2010 r. Powodowie w żądaniu głównym domagali się zasądzenia od pozwanego na ich rzecz łącznie kwoty 36.291,46 zł za okres od dnia 4 marca 2010 r. do dnia 4 grudnia 2013 r. oraz kwoty 38.175,61 EUR za okres od dnia 2 stycznia 2013 r. do dnia 18 stycznia 2018 r. tytułem zwrotu korzyści majątkowej uzyskanej przez pozwanego kosztem powodów bez podstawy prawnej, które to świadczenie było nienależne wraz z ustawowymi odsetkami za czas opóźnienia począwszy od dnia następującego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty,

która to kwota stanowi całość wpłaconego świadczenia z tytułu umowy kredytu nr (...), zawartej przez powodów z poprzednikiem prawnym pozwanego 13 stycznia 2010 r.

Wskazać należy, iż ocena żądań powodów wymaga zastosowania przepisów dotyczących ochrony konsumentów. Powodowie zawierając umowę mieli status konsumentów w rozumieniu art. 22^1 k.c., a to samo w sobie powoduje konieczność respektowania przez pozwany bank jako przedsiębiorcę przepisów regulujących ochronę konsumenta, w tym dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich. Zgodnie z art. 22^1 k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Definicja ta nawiązuje do definicji konsumenta zawartej w implementowanej Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. W art. 2 pkt 1 określono, iż "konsument" oznacza każdą osobę fizyczną, która działa w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą ani wykonywaniem wolnego zawodu.

Istota sporu sprowadzała się do oceny zagadnienia, czy powołane w części ustalającej postanowienia umowy stanowią klauzule abuzywne, oraz do oceny konsekwencji dla ważności i skuteczności umowy kredytu ewentualnego stwierdzenia, że postanowienia te są niedozwolone w rozumieniu art. 385^1 § 1 k.c. Nadto trzeba mieć również na uwadze treść art. 58 k.c., w którym ustawodawca określił skutki ukształtowania stosunku obligacyjnego w sprzeczności z ustawą, zasadami współżycia społecznego lub właściwością zobowiązania, jako że najdalej idącym zarzutem był zarzut bezwzględnej nieważności umowy z powodu jej sprzeczności z prawem, w tym art. 69 Prawa bankowego w dacie zawierania umowy.

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. nieważna jest czynności prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, a w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzą odpowiednie przepisy ustawy. Nadto po myśli art. 58 § 2 k.c. nieważna jest również czynność sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Natomiast jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana (art. 58 § 3 k.c.). Czynność prawna jest sprzeczna z ustawą, gdy jej treść jest formalnie i materialnie niezgodna z bezwzględnie obowiązującym przepisem prawa. Nieważność czynności prawnej może przy tym wynikać nie tylko z wyraźnej dyspozycji przepisu, ale także z natury zobowiązania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż pozwany zarzucał, że skoro kredyt został udzielony w walucie obcej, to i mógł być spłacany w tej walucie. W umowie kwota kredytu została wyrażona w walucie EUR, wypłata jak i spłata kredytu mogła następować w walucie EUR.

W kontekście tych zarzutów należy dokonać wykładni spornych postanowień umowy, a zgodnie z art. 65 § 2 k.c. w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Badanie treści umowy nie powinno

ograniczać się wyłącznie do analizy dosłownego brzmienia umowy, lecz winno nadto obejmować okoliczności umożliwiające ocenę, jaka była rzeczywista wola umawiających się kontrahentów i powinno przebiegać według reguł wykładni kombinowanej. Sąd, kierując się wynikającymi z art. 65 k.c. zasadami wykładni umowy, powinien brać pod uwagę nie tylko postanowienie spornego fragmentu umowy, lecz również uwzględniać inne związane z nim postanowienia umowy, a także kontekst faktyczny, w którym treść umowy uzgodniono i z uwzględnieniem którego ją zawierano (por. wyroki SN z 20 stycznia 2011 r., I CSK 193/10, z 21 grudnia 2010 r., III CSK 47/10). Wykładania spornych postanowień umownych w sprawach kredytowych powinna być dokonana tak w oparciu o ich brzmienie, ale jednocześnie odnosić do kontekstu, w jakim umowa była zawiera, w tym znanego obu stronom celu jej zawarcia, a dokładniej celu dla którego pozyskiwano kredyt.

W dacie zawarcia spornej umowy ustawodawca nie uregulował w art. 69 Prawa bankowego, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r., kredytu denominowanego czy indeksowanego do waluty obcej. Nie mniej wskazać należy, iż kredyt walutowy charakteryzuje się tym, że kwota kredytu jest wyrażana w walucie obcej i spłata jest dokonywana również w tej walucie. Z kolei w kredycie indeksowanym kwota kredytu jest podawana w walucie krajowej i w tej walucie zostaje wypłacona, ale zostaje przewalutowana na walutę obcą, po czym spłata kredytu następuje w walucie krajowej. Natomiast w kredycie denominowanym kwota kredytu jest wyrażona w walucie obcej, a zostaje wypłacona w walucie krajowej i spłata kredytu następuje w walucie krajowej.

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 Prawa bankowego w dacie zawierania umowy stron procesu - przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z tejże kwoty na warunkach określonych w umowie, do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz do zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Formę i treść umowy kredytu określa art. 69 ust. 2 powołanej ustawy, który stanowi, że umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy (pkt 1), kwotę i walutę kredytu (pkt 2), cel, na który kredyt został udzielony (pkt 3), zasady i termin spłaty kredytu (pkt 4), wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany (pkt 5), sposób zabezpieczenia spłaty kredytu (pkt 6), zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu (pkt 7), terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych (pkt 8), wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje (pkt 9), a także warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy (pkt 10).

Dopiero ustawą z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, tzw. ustawą antyspreadową, z dniem 26 sierpnia 2011 r. wprowadzono do art. 69 ust. 2 ustawy - prawo bankowe punkt 4a, wskazujący wprost na możliwość zawierania umowy o kredyt indeksowany lub denominowany do waluty innej niż waluta polska, o ile taka umowa wskazuje szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego wyliczana jest w szczególności kwota kredytu, wysokość transz i rat kapitałowo-odsetkowych, oraz zasady przeliczania wypłaty albo spłaty kredytu na walutę obcą. Nadto zmiana ustawy poprzez dodanie do art. 69 ustępu 3 spowodowała, że w przypadku umowy o kredyt indeksowany lub denominowany do waluty

innej niż waluta polska kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie, przy czym w takim przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku. Do czasu wejścia w życie wskazanej wyżej nowelizacji kredytobiorca nie mógł dokonywać spłat w walucie, do której kredyt był indeksowany lub w której był denominowany, chyba że przewidywała to umowa stron. Należy zaznaczyć, że opisane wyżej zmiany nie oznaczają, iż umowy kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej, które zostały zawarte przed dniem 26 sierpnia 2011 r., są nieważne ex lege, co zostało wyczerpująco objaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob.m.in. wyroki SN z 11 grudnia 2019 r., sygn. akt V CSK 382/18; 1.03. 2017 r., sygn. akt IV CSK 285/16 i z 22 stycznia 2016 r., sygn. akt I CSK 1049/14).

W okolicznościach niniejszej sprawy mamy do czynienia z kredytem denominowanym, którym kwota kredytu jest wyrażona w walucie obcej, a została wypłacona w walucie krajowej według klauzuli umownej opartej na kursie kupna waluty obcej obowiązującym w dniu uruchomienia kredytu, zaś spłata kredytu mogła następować w walucie kredytu jak i w walucie polskie, a za zgodą banku także w innej walucie.

W spornej umowie pomimo określenia wysokość kredytu w walucie obcej EUR, realizacja umowy - wypłata i spłata-mogła następować w walucie kredytu, jak i w walucie krajowej. Sposób wypłaty jak i spłaty kredytu należał zatem do kredytobiorców. Powodowie mogli od początku domagać się wypłaty kredytu bezpośrednio w EUR, a tylko za zgodą banku strona powodowa mogła dokonywać spłaty rat kredytu w innej walucie niż waluta kredytu lub waluta krajowa.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że strony zawarły umowę kredytu w rozumieniu powyższych przepisów art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego, będącą umową kredytu denominowanego. W obowiązujących wówczas przepisach prawa powszechnie obowiązującego brak było zasad przeliczenia obu walut na potrzeby wypłaty, a następnie spłaty kredytu, zatem winna o tym decydować umowa.

Wskazać należy, że umowa kredytu, jak każda umowa, rodzi stosunek obligacyjny, którego immanentną cechą jest zgodna wola stron tak co do jej zawarcia jak i jej postanowień, które muszą jednak być na tyle jasne i zrozumiałe dla każdej ze stron, aby nie narażały strony na rażącą sprzeczność postanowień umowy z jej interesem. Oczywistym jest, iż strony na zasadzie swobody umów mogą dowolnie ukształtować stosunek umowy, nie mniej jednak granice swobody umów wyznacza art. 353^1 k.c., który stanowi o tym, by treść i cel stosunku umownego nie sprzeciwiały się właściwości stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Poza tym należy mieć na uwadze, iż skoro jedną ze stron omawianej umowy kredytu hipotecznego jest konsument, to zachodzi konieczność zachowania przepisów regulujących ochronę konsumenta także przez banki, które tym samym muszą respektować przepisy Dyrektywy 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich.

Powyższe oznacza, że zasada swobody umów, dopuszcza ułożenie stosunku prawnego w taki sposób, że strony ustalą w umowie inną walutę zobowiązania i inną walutę wykonania

zobowiązania. Strony mogą zatem ustalić jako walutę zobowiązania walutę obcą, a jako walutę wykonania tego zobowiązania także walutę obcą czy walutę polską. Takie ustalenie zasad wypłaty i spłaty kredytu dotyczy tylko sposobu spełnienia świadczenia, nie powoduje natomiast zmiany waluty wierzytelności. Walutą kredytu pozostaje waluta obca i w niej wyrażona jest kwota kredytu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2015 r., sygn. akt V CSK 445/14, Lex nr 1751291). Tak skonstruowaną umowę zawarł powód z pozwanym i z tego względu nie mogły one w ocenie Sądu zostać uznane za sprzeczną z naturą umowy kredytu czy też zasadami współżycia społecznego.

Umowa zawarta przez strony nie narusza także zasady walutowości. Przepis art. 358 § 1 k.c. należy rozpatrywać z uwzględnieniem regulacji ustawy - Prawo dewizowe. W jej art. 3 ust. 1 wyrażona jest zasada swobody dewizowej, zgodnie z którą w obrocie dewizowym wszystko, co nie jest wyraźnie zakazane ustawowo, jest dozwolone. Zasada swobody obrotu dewizowego i nieliczne ograniczenia w zakresie możliwości wyrażania zobowiązań pieniężnych w walucie innej niż polska w istotny sposób modyfikują zasadę wyrażoną w art. 358 § 1 k.c., w szczególności w odniesieniu do banków i innych instytucji finansowych, których działalność, prowadzona pod odpowiednim nadzorem (bankowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym, nad rynkiem kapitałowym) nie podlega w tym zakresie żadnym ograniczeniom. W Kodeksie cywilnym kwestia, w jakiej walucie ma być spełnione świadczenie pieniężne, gdy kwota zobowiązania wyrażona jest w walucie obcej, nie jest przy tym expressis verbis rozstrzygnięta. Skoro zatem strony zawarły umowę w walucie obcej, należy uznać, że umowa ta nie narusza zasady walutowości, a o sposobie wykonania zobowiązania decyduje, zgodnie z art. 354 § 1 k.c., treść umowy.

Powodowie wskazywali także na niedozwolone zapisy umowne. Zgodnie z art. 385^1 § 1 k.c. postanowienia umowy nieuzgodnione indywidualnie z konsumentem nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, jeżeli zostały one sformułowane w sposób niejednoznaczny. W myśl art. 385^1 § 3 k.c. nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Zatem co do zasady kontroli poddawane są te postanowienia, które nie określają głównych świadczeń stron. W sytuacji natomiast, gdy dane postanowienie określa główne świadczenia stron, przesłanką dopuszczalności jego kontroli jest (poza brakiem indywidualnego uzgodnienia z konsumentem) stwierdzenie, że nie zostało ono sformułowane w sposób jednoznaczny. Skutkiem negatywnej weryfikacji postanowienia umowy jest przyjęcie na zasadzie art. 385^1 § 2 k.c., że takie postanowienie nie wiąże konsumenta i postanowienie takie jest bezskuteczne od momentu zawarcia umowy. Z kolei art. 385^1 § 4 k.c., zawiera "domniemanie" braku indywidualnych uzgodnień postanowień umowy w przypadku, gdy postanowienie umowy zostało zaczerpnięte z wzorca umowy i tym samym ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie z klientem spoczywa na tym, kto się na to powołuje, a zatem w okolicznościach niniejszej sprawy na pozwanym banku jako przedsiębiorcy. Podkreślić należy, że art. 385^1 k.c. stanowi implementację art. 3 przywołanej już dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. WE L Nr 95, s. 29 z późn. zm.), który

stanowi, że warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane, mogą być uznane za nieuczciwe, jeśli stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy, praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. Z przytoczonych regulacji wynika, że aby określone postanowienie umowy mogło zostać uznane za niedozwolone, muszą zostać spełnione cztery warunki:

1) umowa musi być zawarta z konsumentem,

2) postanowienie umowy nie zostało uzgodnione indywidualnie,

3) postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy,

4) postanowienie sformułowane w sposób jednoznaczny nie dotyczy głównych świadczeń stron.

Pozwany bank zaprzeczył temu, by sporna umowa zawierała postanowienia niedozwolone w rozumieniu art. 385^1 § 1 k.c. Jak wskazuje się w orzecznictwie przesłanka określona w art. 385^1 § 1 zd. 2 k.c. jest spełniona tylko i wyłącznie wtedy, gdy postanowienie wzorca nie budzi wątpliwości co do jego znaczenia, innymi słowy, gdy wynika z niego tylko jedna możliwa interpretacja dla przeciętnego, typowego konsumenta (zob. wyroki SN z 15 lutego 2013 r., I CSK 313/12 i z 13 czerwca 2012 r., II CSK 515/11).

Z art. 385^1 k.c. wynika, że postanowienia umowy zawartej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Przyjmuje się, że istotą dobrego obyczaju jest poszanowanie praw kontrahenta, polegające na formułowaniu zapisów umowy w sposób jednoznaczny, zrozumiały dla niego, niewykorzystywanie jego słabszej pozycji kontraktowej i niewprowadzanie do umowy klauzul, które godzą w równowagę kontraktową stron. Sprzeczne z dobrym obyczajem jest postępowanie nierzetelne, nieuczciwe, sprzeczne z akceptowanymi standardami działania. Z kolei rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję, na niekorzyść konsumenta, praw i obowiązków stron wynikających z umowy. Tego rodzaju naruszenie interesów konsumenta oznacza niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej oraz nierzetelne traktowanie. Ocena postanowienia umowy, które nie było uzgodnione przez strony, polega zatem na ustaleniu, czy jest ono sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorcy (banku) wobec konsumenta, oraz tego, jak wyglądałyby prawa i obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałoby zastrzeżone. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Określenie zakresu pojęcia "postanowień określających główne świadczenia stron", którym ustawodawca posłużył się w art. 385^1 § 1 k.c., może budzić trudności. Chodzi tutaj o świadczenia decydujące o istocie związania stron umową, czyli o to, co dla stron umowy jest najważniejsze, mając na uwadze cel zawieranej umowy. Przez postanowienia określające główne świadczenia stron umowy rozumie się klauzule o charakterze konstytutywnym dla danego typu czynności prawnej, a zatem postanowienia tego rodzaju, bez których nie sposób zakwalifikować umowy zgodnie z jej nazwą. Główne świadczenia banku, przesądzające o istocie umowy łączącej go z kredytobiorcą, to oddanie kredytobiorcy do dyspozycji ustalonej kwoty kredytu na oznaczony w umowie czas i z przeznaczeniem na określony cel. Natomiast

główne świadczenia kredytobiorcy obejmują korzystanie z udostępnionej mu przez bank kwoty kredytu zgodnie z postanowieniami umowy, zwrot kwoty wykorzystanego kredytu, zapłatę odsetek oraz prowizji. Klauzula waloryzacyjna (indeksacyjna) służy do ustalenia wysokości świadczenia głównego kredytobiorcy (kwoty, którą ma on zwrócić bankowi) i stanowi instrument, za pomocą którego ustalony ma zostać ostatecznie rozmiar świadczenia kredytobiorcy. Mechanizmy służące do przeliczania złotych na walutę obcą, by mogły być stosowane, muszą być uzgodnione i zaakceptowane przez obie strony w dacie zawarcia umowy. Za ugruntowane należy przyjąć stanowisko wypracowane przez sądy, że niejasny i niepoddający się weryfikacji mechanizm ustalania przez bank kursów waluty obcej, pozostawiający bankowi w tym zakresie pełną swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta, a klauzula, która nie zawiera jednoznacznej treści i przez to pozwala na pełną swobodę decyzyjną przedsiębiorcy w kwestii bardzo istotnej dla konsumenta, a to dotyczącej kosztów kredytu, jest klauzulą niedozwoloną (zob. wyrok SN z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17). Kwestia pojęcia głównego świadczenia umowy była przedmiotem rozważań TSUE, który w orzeczeniu z dnia 30 kwietnia 2014 r., sygn. akt C-26/13 wskazał, że za warunki umowy, które mieszczą się w pojęciu określenia głównego przedmiotu umowy w rozumieniu powołanego przepisu, należy uważać te, które określają podstawowe świadczenia w ramach danej umowy i które z tego względu charakteryzują tę umowę. Także Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 października 2019 r., sygn. akt V ACa 567/18, wskazał, iż w wyroku z dnia 3 października 2019 r., zapadłym w sprawie C-260/18 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyraził zapatrywanie, że postanowienia umowy odwołujące się do klauzul waloryzacyjnych dotyczą głównego przedmiotu umowy kredytu indeksowanego do waluty innej niż waluta polska, w tym do CHF. Analogiczne stanowisko TSUE wyrażał także między innymi w wyroku z dnia 14 marca 2019 r., w sprawie C-118/17. Nadto, zgodnie z przywołanymi wyrokami TSUE warunek umowny musi być wyrażony prostym i zrozumiałym językiem, a umowa musi przedstawiać w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu wymiany waluty obcej, do którego odnosi się ten warunek. Poza tym mechanizm przeliczania walut przewidziany w innych zawartych w umowie kredytu warunkach dotyczących uruchomienia kredytu musi być określony w taki sposób, by konsument był w stanie na podstawie umowy oszacować konsekwencje ekonomiczne wypływające dla niego z zawarcia tejże umowy w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria. W przeciwnym razie niejednoznaczne postanowienie umowne, określające główne świadczenie strony, może być uznane za niedozwolone. Z kolei w myśl art. 385^1 § 3 k.c. nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentom przez kontrahenta. Oczywistym jest, że bardzo ważne jest, jak w umowie są ustalone zasady spłaty kredytu i czy w tym zakresie nie doszło do wprowadzenia do wzorca umowy postanowień niedozwolonych. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 26 października 2020 r. wskazał, że za indywidualnie uzgodnione można uznać jedynie te postanowienia, które były przedmiotem negocjacji, bądź są wynikiem porozumienia lub świadomej zgody co do ich zastosowania. W wyrokach z 29 października 2019 r., IV CSK 309/18 i z 27 listopada 2019 r., II CSK 438/18 Sąd Najwyższy stwierdził, że wprowadzenie do umowy kredytowej

zawieranej na wiele lat, mającej daleko idące konsekwencje dla egzystencji konsumenta, mechanizmu działania kursowego wymaga szczególnej staranności banku w zakresie wyraźnego wskazania zagrożeń wiążących się z oferowanym kredytem, tak by konsument miał pełne rozeznanie konsekwencji ekonomicznych zawieranej umowy, w związku z czym obowiązek informacyjny w zakresie ryzyka kursowego powinien zostać wykonany w sposób jednoznacznie i zrozumiale unaoczniający konsumentowi, który z reguły posiada elementarną znajomość rynku finansowego, że zaciągnięcie tego rodzaju kredytu jest bardzo ryzykowne, a efektem może być obowiązek zwrotu kwoty wielokrotnie wyższej, mimo dokonywanych regularnych spłat. Obowiązek informacyjny określany jest nawet jako "ponadstandardowy", mający dać konsumentowi pełne rozeznanie co do istoty transakcji. Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 14 sierpnia 2020 r., sygn. akt I ACa 865/18. Także TSUE w wyroku z dnia 10 czerwca 2021 r., w sprawach połączonych BNP Paribas Personal Finance (od C 776/19 do C 782/19) wskazał, że co do umowy kredytu denominowanego w walucie obcej, dla celów tej oceny istotne są wszelkie informacje dostarczone przez przedsiębiorcę, które mają na celu udzielenie wyjaśnień konsumentowi co do funkcjonowania mechanizmu wymiany i związanego z nim ryzyka. Szczególne znaczenie przedstawiają wyjaśnienia dotyczące ryzyka dla kredytobiorcy związanego z silną deprecjacją środka płatniczego państwa członkowskiego, w którym kredytobiorca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, oraz wzrost zagranicznej stopy procentowej. Trybunał podkreślił, że kredytobiorca musi zostać jasno poinformowany, iż podpisując umowę kredytu denominowaną w obcej walucie, ponosi pewne ryzyko kursowe, które z ekonomicznego punktu widzenia może okazać się dla niego trudne do udźwignięcia w wypadku dewaluacji waluty, w której otrzymuje wynagrodzenie. Ponadto, przedsiębiorca musi przedstawić możliwe zmiany kursów wymiany walut i ryzyko związane z zawarciem takiej umowy. Zdaniem Trybunału w ramach umowy narażającej konsumenta na ryzyko kursowe, nie spełnia wymogu przejrzystości przekazywanie temu konsumentowi informacji, nawet licznych, jeżeli opierają się one na założeniu, że równość między walutą rozliczeniową a walutą spłaty pozostanie stabilna przez cały okres obowiązywania tej umowy. Jest tak w szczególności wówczas, gdy konsument nie został powiadomiony przez przedsiębiorcę o kontekście gospodarczym mogącym wpłynąć na zmiany kursów wymiany walut, tak że konsument nie miał możliwości konkretnego zrozumienia potencjalnie poważnych konsekwencji dla jego sytuacji finansowej, które mogą wyniknąć z zaciągnięcia kredytu denominowanego w walucie obcej. W konsekwencji Trybunał orzekł, że wykładni art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13 z dnia 5 kwietnia 1993 r. należy dokonywać w ten sposób, że w ramach umowy kredytu denominowanego w walucie obcej wymóg przejrzystości warunków tej umowy, przewidujących, że waluta obca jest walutą rozliczeniową, oraz powodujących skutek w postaci ponoszenia ryzyka kursowego przez kredytobiorcę, jest spełniony, jeżeli przedsiębiorca dostarczy konsumentowi wystarczających i dokładnych informacji pozwalających na to, aby przeciętny konsument właściwie poinformowany oraz dostatecznie uważny i rozsądny był w stanie zrozumieć konkretne działanie przedmiotowego mechanizmu finansowego i oszacować w ten sposób, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, konsekwencje ekonomiczne - potencjalnie istotne - takich warunków dla swoich zobowiązań finansowych w całym okresie obowiązywania tej umowy. Poza tym Trybunał wskazał, iż w świetle wiedzy i większych środków, jakimi dysponuje przedsiębiorca w celu antycypowania

ryzyka kursowego, które może urzeczywistnić się w dowolnym momencie w trakcie obowiązywania umowy, a także nieobjętego górnym pułapem ryzyka wahań kursów wymiany walut, jakim obciążają konsumenta warunki umowne, warunki mogą prowadzić do znaczącej nierównowagi wynikających z danej umowy kredytu praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta.

W uchwale składu siedmiu sędziów z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, Sąd Najwyższy wskazał, że oceny, czy postanowienie umowne jest niedozwolone dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy. Przepis art. 385^2 k.c. wprawdzie stanowi wprost, że oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny, jednakże w powołanej uchwale Sąd Najwyższy wyjaśnił, że art. 385^2 k.c. powinien być wykładany rozszerzająco i stosowany również do oceny, czy postanowienie rażąco narusza interesy konsumenta.

Podkreślić należy, że obszerne orzecznictwo krajowe i Sądu Najwyższego, mające oparcie w orzecznictwie TSUE, ukształtowane w związku z analizą umów kredytowych powiązanych z walutą franka szwajcarskiego, jasno wskazuje, że zawarte w umowie kredytu powiązanego z walutą obcą zapisy odwołujące się do tabel kursowych ustalanych przez bank na potrzeby wykonywania umowy, które przyznawać miały bankowi prawo do kształtowania wysokości świadczenia wynikającego z umowy, stanowią klauzule niedozwolone, zaś ich eliminacja co do zasady nie pozwala na dalsze wykonywanie umowy i ostatecznie prowadzi do jej nieważności.

Niemniej jednak pogląd ten nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż, zarówno okoliczności zawarcia umowy, jak i treść spornych postanowień o stosowaniu tabel kursowych ustalanych przez bank, a także umożliwienie klientowi spłaty kredytu bezpośrednio w walucie EUR od początku obowiązywania kontraktu prowadzą do wniosku, że brak jest możliwości zarzucenia, iż sporna umowa prowadzi do rażącej nierównowagi kontraktowej pomiędzy bankiem a jego klientem. Raz jeszcze podkreślić należy, że wbrew twierdzeniom powodów, umowa ta, w przeciwieństwie do umów z okresu wcześniejszego, nawet tego samego banku, zawierała opis mechanizmu ustalania kursu waluty, jak i podstaw do jego zmiany. Postanowienia umowy, w których mowa o stosowaniu tabel kursowych banku, nie mają charakteru niedozwolonego. Metodyka ustalenia tabeli została w umowie zdefiniowana w przeciwieństwie do innych umów, zawieranych co do zasady w okresie wcześniejszym, i to głównie w przypadku umów związanych z walutą CHF. Umowa zawarta przez powodów pochodzi ze stycznia 2010 r. W tym czasie tylko nieliczne banki udzielały kredytów powiązanych z walutą EUR w związku z uwolnieniem kursu tej waluty i polityką Banku Szwajcarskiego i kryzysem na rynku finansowym pod koniec 2008 r. Ponadto w umowie tej strony zdecydowały się na kredyt w walucie EUR, której wahania nie są na takim poziomie, jakie osiągnął frank szwajcarski po drugiej połowie 2008 r. i które na tym poziomie pozostają do chwili obecnej.

Szczegółowe zapisy umowy zawierają, zarówno definicję tabeli kursowej, a także, co zostało już wcześniej wskazane, sposób ich ustalania, a także podstawy ich zmiany i częstotliwość zmiany, a także wysokość spreadu na dzień zawarcia umowy. Zapisy pkt II 6.3 umowy

określają regułę ustalania kursu kupna i sprzedaży waluty przez bank, która spełnia minimalny standard przejrzystości. Zgodnie z nim, kursy ustalane są przez bank w każdy dzień roboczy w oparciu o średni kurs z rynku walutowego FOREX ustalany najpóźniej do godziny 9:30 czasu obowiązującego w Polsce (kurs bazowy). Kurs kupna ustalany jest w oparciu o wzór: kurs kupna=2*kurs bazowy/2+spread walutowy wyrażony w procentach, a kurs sprzedaży w oparciu o wzór: kurs sprzedaży=kurs bazowy + (spread walutowy wyrażony w procentach*kurs kupna)/2. Spread walutowy wyrażony w procentach, to zaś stosunek spreadu walutowego (stanowiącego różnicę między kursem sprzedaży a kursem kupna waluty obcej określanych w tabeli kursów) do kursu kupna i jego wartość może ulec zmianie w drodze jednostronnego oświadczenia banku na zasadach określonych w umowie. Wartość spreadu walutowego wyrażonego w procentach na dzień zawarcia umowy w odniesieniu do waluty EUR wynosiła 7,25%. Bank posiadał zaś uprawnienie do zmiany spreadu walutowego wyrażonego w procentach na podstawie przesłanek określonych w punkcie 4.7 regulaminu produktowego o wartość wyrażonej w punktach procentowych zmiany określonych w tym postanowieniu podstaw - osiem podstaw, m.in. wzrost inflacji w stopniu ogłaszanym przez GUS co najmniej o 0,1%, wzrost wskaźnika cen dóbr inwestycyjnych publikowanych przez GUS co najmniej o 0,1%, zmiany stóp procentowych, poziomu rezerw, wzrost opłat pocztowych, telekomunikacyjnych. Jak wskazał TSUE w wyroku z dnia 18 listopada 2021 r. C -212/20, z art. 5 dyrektywy 93/13 wynika, iż treść klauzuli umowy kredytu zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem ustalającej cenę zakupu i sprzedaży waluty obcej, powinna, na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, umożliwić właściwie poinformowanemu oraz dostatecznie uważnemu i racjonalnemu konsumentowi zrozumienie sposobu ustalania kursu wymiany waluty obcej stosowanego w celu obliczenia kwoty rat kredytu, w taki sposób, aby konsument miał możliwość w każdej chwili samodzielnie ustalić kurs wymiany stosowany przez przedsiębiorcę. Analogiczna argumentacja ma również zastosowanie w przypadku kredytów denominowanych w walutach obcych. Wzór ustalony w umowie pozwala konsumentowi na dokonanie samodzielnej weryfikacji czy bank stosując dane przeliczenie zastosował kurs ustalony w umowie czy też kurs inny, co mogłoby sugerować nienależyte wykonanie zobowiązania przez przedsiębiorcę i rodzić jego odpowiedzialność odszkodowawczą. W myśl zapisu pkt II 6.3 kurs bazowy miał być pobierany z rynku międzybankowego FOREX z tym zastrzeżeniem, że "pobranie" danych wyjściowych miałoby nastąpić najpóźniej do godziny 9:30, co oznacza, że punktem wyjścia dla ustalenia kursu bazowego z rynku FOREX winien być kurs z danego dnia z zakresu godzin 0:00-9:30, który jest najkorzystniejszy dla konsumenta, tj. najwyższy dla kursu kupna ustalanego dla wypłaty i najniższy dla kursu sprzedaży branego pod rozwagę przy ustaleniu wysokości raty spłaty w PLN. Dodać należy, że kursy z rynku FOREX publikowane są poprzez sieć internetową. Co prawda umowa nie zawiera źródła i daty publikacji kursu bazowego, w związku z czym klienci mogą wskazywać w ramach postępowań odszkodowawczych, iż podstawą ustalenia właściwego kursu kupna/sprzedaży był kurs mniej korzystny dla konsumenta. Niemniej jednak okoliczność ta nie świadczy w ocenie Sądu o niedozwolonym charakterze postanowienia dotyczącego metodyki ustalania kursu, gdyż ma ona charakter wystarczająco zobiektywizowany. Nadto umowa definiuje zarówno spread walutowy, jak i spread walutowy wyrażony w procentach, wskazuje wysokość spreadu walutowego wyrażonego w procentach na datę zawarcia umowy - 7,25% -

oraz szczegółowo wskazuje na przesłanki jego zmiany, o czym świadczy zapis pkt 4.7 Regulaminu produktowego. Idąc za przywołanym orzeczeniem TSUE - sporne postanowienia umożliwiały właściwie poinformowanemu oraz dostatecznie uważnemu i racjonalnemu konsumentowi zrozumienie sposobu ustalania kursu wymiany waluty obcej stosowanego w celu obliczenia kwoty wpłacanego kredytu w złotych polskich, jak i kwoty rat w złotych, o ile na tę formę spłaty kredytobiorca się zdecydował. umówiły się strony. Okoliczności te świadczą w ocenie Sądu o braku niedozwolonego charakteru postanowień pkt 2.3.1 w zw. z pkt 6.3 umowy oraz 4.7 Regulaminu produktowego oraz pkt 3.2.3 Regulaminu produktowego w zw. z pkt 6.3 umowy, a dotyczące kursu do ustalenia kwoty do wypłaty i spłaty w walucie krajowej.

Podkreślić raz jeszcze należy, iż umowa umożliwiała od początku wypłatę i spłatę kredytu w EUR bez zgody banku, odmiennie niż we wcześniejszych umowach.

Podkreślić także należy, że nawet gdyby miało dojść do uznania, że zapisy o stosowaniu tabel kursowych banku dla ustalenia równowartości wymaganej spłaty mają charakter niedozwolony, to ich eliminacja z umowy pozostawia zapisy o spłacie rat bezpośrednio w walucie kredytu. Nie będzie to prowadzić do powstania luki w umowie, przez którą nie mogłaby być wykonywana. Nadal będzie bowiem istniało postanowienie wskazujące na możliwość spłaty zobowiązania w walucie EUR w formie bezgotówkowej i będzie to jedyna opcja, z której zresztą powodowie i tak skorzystali. W przeciwieństwie od wcześniejszych umów, głównie tzw. frankowych, powodowie nie musieli korzystać z mechanizmu przeliczeniowego odnoszącego się do tabel kursowych ustalanych przez bank i ponoszenia potencjalnie dodatkowego kosztu, jaki mógł wynikać z zastosowania kursu mniej korzystnego dla nich.

Na koniec wskazać należy, iż z uwagi na kształtowanie się kursu waluty euro, nie można mówić w tym przypadku o rażącym naruszeniu interesów konsumenta, co stanowi jeden z elementów ustawowej definicji niedozwolonego postanowienia umownego z art. 385^1 § 1 k.c. Strony zdecydowały się na kredyt w walucie EUR, której wahania nie są na takim poziomie, jakie osiągnął frank szwajcarski począwszy od drugiej połowy 2008 r. do chwili obecnej.

Reasumując, twierdzenia powodów, dotyczące niedozwolonego charakteru klauzul przeliczeniowych umowy okazały się nieuzasadnione, w związku z czym brak jest podstaw do uznania umowy za nieważną z powodu braków konstrukcyjnych umowy kredytu, uniemożliwiających jej wykonywanie. W spornej umowie zostały w wystarczającym stopniu sprecyzowane zasady przewalutowania operacji finansowych dokonywanych przez strony, co za tym idzie zostały sprecyzowane przesłanki ustalania kursów kupna i sprzedaży EUR, jak również terminy, w jakich dopuszczalna i możliwa jest ich zmiana. Umowa wskazuje kryteria zmiany ustalania kursu walutowego i są one zobiektywizowane, zewnętrzne, niezależne od decyzji banku. Omawiane zapisy umowy nie zaburzają równowagi stron umowy, i nie naruszają w sposób rażący ekonomicznego interesu powodów.

Brak także podstaw do stwierdzenia nieważności umowy z powodu jej niezgodności z zasadami współżycia społecznego. Powodowie na podstawie umowy uzyskali środki pozwalające na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych.

Powodowie w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia 4 marca 2010 r. do dnia 18 stycznia 2018 r., tj. do dnia całkowitej spłaty kredytu, wpłacili łącznie na rzecz pozwanego tytułem

wykonywania przedmiotowej umowy kwotę wynoszącą 36.291,46 zł oraz kwotę 38.175,61 euro.
Reasumując, powyższa umowa nie narusza praw powodów jako konsumentów, nie jest sprzeczna z przepisami prawa, w tym z przepisami Prawa bankowego, a jej zapisy nie mają charakteru niedozwolonego i nie prowadzą do rażącego pokrzywdzenia interesów powodów.
Powyższe skutkowało zatem oddaleniem powództwa w zakresie żądania głównego.
Z tych samych merytorycznych przyczyn oddaleniu podlegało także żądanie ewentualne, w ramach którego powodowie domagali się zasądzenia od pozwanego na ich rzecz łącznie kwoty 5.057,58 zł za okres od dnia 4 marca 2010 r. do dnia 4 grudnia 2013 r. oraz kwoty 38.175,61 EUR za okres od dnia 2 stycznia 2013 r. do dnia 18 stycznia 2018 r. tytułem zwrotu korzyści majątkowej uzyskanej przez pozwanego kosztem powodów bez podstawy prawnej, które to świadczenie było nienależne wraz z ustawowymi odsetkami za czas opóźnienia począwszy od dnia następującego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty, co miało stanowić różnicę pomiędzy pobraną przez pozwanego od powodów kwota tytułem spłaty przedmiotowego kredytu naliczoną z zastosowaniem klauzul umownych zawartych w pkt 2.1.7, 2.2.3, 2.3.1 i 2.4.4. pozostałych postanowień kredytu oraz w pkt 3.2.3 Załącznika nr 5 do umowy kredytu mieszkaniowego
Raz jeszcze wskazać należy, iż przepis pkt II 2.3.1. umowy stanowi o tym, że spłata kredytu wraz z oprocentowaniem kredytu i innymi należnościami banku powstałymi w związku z zawarciem umowy kredytu następuje poprzez obciążenie, w dacie wymagalności, rachunku bieżącego kwotą raty i innych należności oraz poprzez przelew tych środków na rachunek bieżącej obsługi kredytu. Jeżeli rachunek bieżący prowadzony jest w złotych, to w przypadku kredytu walutowego, należności banku wyrażone w walucie kredytu, bank pobiera poprzez obciążanie rachunku bieżącego kwotą w złotych, stanowiącą ich równowartość. Równowartość kwoty w złotych ustalana była według kursu sprzedaży waluty obcej, obowiązującego w banku na podstawie tabeli kursów, na dwa dni robocze przed datą wymagalności każdej należności banku.
Z kolei zapis pkt 2.4.4. stanowi o tym, że wcześniejsza spłata kredytu walutowego winna zostać dokonana w złotych, wówczas wpłacona kwota miała zostać przeliczona na walutę kredytu przy zastosowaniu kursu sprzedaży waluty kredytu obowiązującego w banku na podstawie tabeli kursów, w dacie spłaty. Za zgodą banku wcześniejsza spłata kredytu walutowego może zostać dokonana w walucie kredytu lub innej walucie obcej niż waluta kredytu - w takim przypadku wpłacona kwota zostanie przeliczona na złote po kursie kupna tej waluty, a następnie na walutę kredytu po kursie sprzedaży, przy zastosowaniu kursów obowiązujących w banku w dacie spłaty na podstawie tabeli kursów.
Jak już Sąd wcześniej wskazał zapisy umowy zawierające w niej odwołanie do stosowania tabel kursowych nie mają charakteru niedozwolonego z uwagi na ich treść normatywną oraz systematykę i charakter umowy, co szerzej zostało już omówione.
Tym samym skoro umowa jest ważna, brak podstaw do uwzględnienia roszczenia ewentualnego. Zgodnie z treścią art. 58 § 3 k.c. jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Stwierdzić należy, że istnienie umowy kredytu udzielonego i spłacanego w

walucie polskiej, w której stawka procentowa byłaby oparta o wskaźnik EURIBOR, który pozostaje integralnie związany z klauzulą walutową i rozliczeniami w walucie obcej, nie jest w ocenie Sądu możliwe. Strony nigdy nie zakładały możliwości zawarcia umowy kredytu, w którym zwrotu kwoty w złotych polskich udostępnionej kredytobiorcy następowałoby przy zastosowaniu oprocentowania stawką referencyjną przewidzianą dla waluty obcej. Takie rozwiązanie byłoby sprzeczne z sensem gospodarczym umowy, a tym samym i z naturą stosunku zobowiązaniowego, co skutkowałoby stwierdzeniem o dokonaniu czynności z przekroczeniem granic swobody umów. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podobny pogląd reprezentuje w przypadku umów frankowych, stwierdzając brak podstaw do tzw. odfrankowienia umowy, a więc rozliczenia jej jak kredytu złotowego z oprocentowaniem LIBOR.

Analogiczny podgląd co do umowy o identycznym brzmieniu wyraził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 538/20.

W konsekwencji Sąd orzekł jak w pkt 1 i 2 sentencji wyroku, oddalając zarówno powództwo główne, jak i powództwo ewentualne.

W punkcie 3 sentencji wyroku Sąd obciążył powodów kosztami procesu na podstawie art. 98 k.p.c., na które złożyły się koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika pozwanego zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w kwocie 5.400,00 zł oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej. O odsetkach od kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1^1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.